

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การควบคุมภายในมีบทบาทสำคัญมากขึ้นตามลำดับในวงการธุรกิจ คือความเจริญเติบโตของธุรกิจ ทำให้ผู้บริหารไม่สามารถดูแลทุกสิ่งอย่างได้ เนื่องจากปริมาณสินทรัพย์ในความรับผิดชอบมีอยู่มากมาย หรือการจัดกระจายทำให้ยากต่อการดูแลมิให้สูญหายหรือเสียหายจึงต้องอาศัยระบบการควบคุมภายในเข้าช่วย เพื่อให้ทราบการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ทันทั่วถึงลักษณะงานธุรกิจบางประเภทมีโอกาสผิดพลาดได้ง่าย จึงจำเป็นต้องอาศัยระบบการควบคุมภายในช่วยในด้านการพิสูจน์ความถูกต้อง เพื่อจะได้มีการปรับปรุงแก้ไข รวมถึงผู้สอบบัญชีภายนอกไม่อาจตรวจสอบโดยละเอียดสำหรับธุรกิจขนาดใหญ่ภายในเวลาอันมีอยู่จำกัด ถ้าธุรกิจมีการควบคุมภายในที่ดีก็จะช่วยลดงานการตรวจสอบ และธุรกิจก็จะประหยัดค่าใช้จ่ายในการสอบบัญชีลงด้วย (ประพันธ์ ศิริรัตน์ธำรง และคณะ, 2549)

ในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงและปฏิรูประบบราชการ ทำให้หน่วยงานราชการทุกหน่วยงานต้องมีการปรับตัวและกำหนดกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานใหม่ รวมทั้งจัดหาเครื่องมือทางด้านการบริหารจัดการเข้ามาช่วยในการบริหาร เพื่อให้การปฏิบัติงานมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) ทำงานด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ มีการติดตาม สอบทาน และประเมินผลการดำเนินงาน ตลอดจนมีรายงานทางการเงินและบัญชีที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

สำนักงานที่ดิน เป็นหน่วยงานราชการ สังกัดกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งสำนักงานที่ดินแต่ละแห่งประกอบไปด้วยหน่วยงานหลัก 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายทะเบียน ฝ่ายรังวัด และฝ่ายอำนวยการ งานการเงินและบัญชีเป็นส่วนงานหนึ่งของฝ่ายอำนวยการ ต้องดำเนินการตามระบบการควบคุมการเงินหน่วยงานย่อยภายใต้ข้อจำกัดด้านอัตราค่าจ้างและยังต้องปฏิบัติงานการรับและนำส่งข้อมูลตามระบบ GFMS (กองคลัง กรมที่ดิน, 2553) ปัจจุบันจังหวัดลำพูน มีสำนักงานที่ดินหน่วยงานย่อยในสังกัดจำนวนทั้งสิ้น 6 แห่ง (ไม่รวมสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน) งานการเงินและบัญชีของสำนักงานที่ดินในสังกัดจังหวัดลำพูนเป็นส่วนราชการที่มีข้อจำกัดในเรื่องอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ สำนักงานที่ดินบางแห่งที่มีปริมาณงานไม่มากนัก ก็จะมีเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีเพียงคนเดียว ปฏิบัติงานตามคู่มือระบบการควบคุมการเงินสำนักงานที่ดินหน่วยงานย่อย แต่มีข้อจำกัดเพราะเนื้อหาของคู่มือมิได้ครอบคลุมถึงรายละเอียดในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอรวมไปถึงไม่มีวิธีการปฏิบัติงานตามระบบ GFMS จึงยังพบข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานในส่วนนี้อยู่ตามเอกสาร

หลักฐานที่มีการบันทึกข้อมูลผิดพลาดที่ทางหน่วยงานย่อยต้องดำเนินการขอยกเลิกบัญชีหรือกลับรายการบัญชีในระบบ GFMS กับสำนักงานคลังจังหวัดลำพูน (อัญชลี มะโนสมุทร์, 2555: สัมภาษณ์) ที่สำคัญยังต้องสามารถดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางแผนและป้องกันหรือแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ ป้องกันมิให้เกิดการทุจริต หรือกระทำทุจริตได้ยาก นอกจากนี้ งานการเงินและบัญชีของสำนักงานที่ดินต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วย การกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน, 2544) มีเป้าหมายสำคัญ เพื่อให้ส่วนราชการมีแนวทางในการจัดระบบควบคุมภายใน เพราะด้วยวัตถุประสงค์ ภารกิจ และกิจกรรมในการควบคุมภายในนอกเหนือจากการปฏิบัติงานตามระบบปกติ ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีการหรือมาตรการต่างๆ เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนและสามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน ให้มีระบบการควบคุมภายในตามความเหมาะสมและสมประโยชน์ โดยได้นำแนวคิดตามหลักสากลที่ถือปฏิบัติและยอมรับโดยทั่วไปมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานในภาคราชการ

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาการประเมินการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีของสำนักงานที่ดินในสังกัดจังหวัดลำพูน เพื่อกำหนดแนวทางการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชี รวมถึงวิธีการควบคุมภายในที่เหมาะสม ใช้เป็นแนวทางในการควบคุมการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์ต่อองค์กรสูงสุด และเป็นแนวทางให้แก่สำนักงานที่ดินหรือหน่วยงานราชการอื่นๆ ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับประเด็นนี้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการประเมินการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชี ของสำนักงานที่ดินในสังกัดจังหวัดลำพูน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบผลการประเมิน และได้แนวทางการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีของสำนักงานที่ดินในสังกัดจังหวัดลำพูน

1.4 นิยามศัพท์

การควบคุมภายใน หมายถึง นโยบายและวิธีการปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารของกิจการกำหนดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้บริหารที่จะทำให้เกิดความมั่นใจเท่าที่จะสามารถทำได้ว่าการดำเนินงานหรือการปฏิบัติเป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร การ

ป้องกันรักษาทรัพย์สิน การป้องกันและการตรวจพบการทุจริตและข้อผิดพลาด ความถูกต้องและความครบถ้วนของการบันทึกบัญชี และการจัดทำข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้อย่างทันเวลา

การประเมินการควบคุมภายใน คือ การสอบทานและการประเมินความเหมาะสมของมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ในทุกๆกิจกรรมขององค์กรว่ามีความเหมาะสม เพียงพอหรือไม่

สำนักงานที่ดินในสังกัดจังหวัดลำพูน หมายถึง หน่วยงานราชการ ในสังกัดกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ในที่นี้หมายถึงสำนักงานที่ดินในสังกัดจังหวัดลำพูนจำนวนทั้งสิ้น 6 แห่ง ประกอบด้วย

1. สำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน สาขาป่าซาง
2. สำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน สาขาบ้านโสัง
3. สำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน สาขาลี่
4. สำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน สาขาแม่ทา
5. สำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน ส่วนแยกบ้านธิ
6. สำนักงานที่ดินอำเภอทุ่งหัวช้าง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved